

Hrvatska komora inženjera građevinarstva

Regulirane profesije na primjeru inženjera građevinarstva

Pripremio:
Zvonimir Sever

Sadržaj

- Regulirane profesije-osnovna načela i pravni okvir
- Regulirane profesije u Hrvatskoj
- Položaj hrvatskih inženjera na jedinstvenom tržištu EEP-a
- Oblici prekograničnog pružanja usluga na tržištu EEP-a
- Pristup inženjera tržištu usluga EEP-a
- Priznavanje stručnih kvalifikacija
- Uvjeti obavljanja profesionalne djelatnosti na tržištu EEP-a
- Uloga HKIG za usluge iz sektora graditeljstva
- Zaštita prava pri ostvarivanju pristupa jedinstvenom tržištu EEP-a

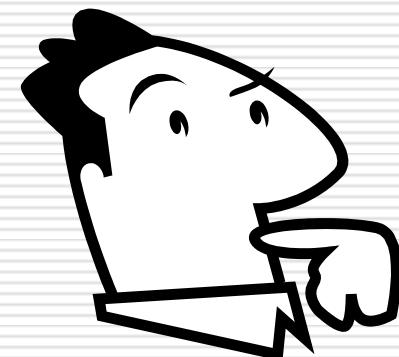

Regulirane profesije – osnovna načela i pravni okvir

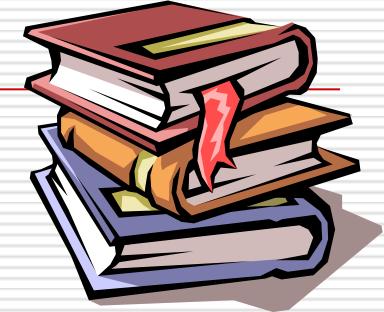

Što je regulirana profesija?

- Profesionalna djelatnost kod koje je pristup i obavljanje propisan na temelju zakonskih akata, a koji je izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija

Pravni okvir

- Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija
 - Izmjena i dopuna direktive 2013/55/EU (tzv.Direktiva reguliranim profesijama)
 - Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (**Hrvatska**)
 - Direktiva 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu
 - Zakon o uslugama (**Hrvatska**)
-

Koja pitanja uređuje Direktiva ?

Direktiva 2005/36/EC o priznavanju stručnih kvalifikacija

- uređuje slobodu kretanja osoba i usluga između država članica
- jamči se pristup istoj profesiji i ista prava prilikom obavljanja te profesije u drugoj državi članici kao i državljanima te države članice

**Direktiva 2006/123/EC
o pružanju usluga na unutarnjem
tržištu**

- temelji se na pravu na slobodni poslovni nastan ili slobodnom kretanju usluga
- cilj direktive je pojednostaviti postupke vezane za obavljanje uslužnih djelatnosti

Zašto je EU donjela direktive o reguliranim profesijama??

Europska unija zasnovana je na **slobodi kretanja**

- robe
- usluga
- ljudi
- kapitala

bez unutarnjih granica

Osnove pravne stečevine EU-a iz područja slobode kretanja radnika su

- građani jedne države članice **imaju pravo raditi u drugoj državi** članici
- građani ne smiju **ni na koji način biti diskriminirani** u odnosu na državljane zemlje domaćina
- obveza poznavanja službenog jezika** smije se primjenjivati **samo u određenim situacijama i individualno**

Regulirane profesije u Hrvatskoj

Regulirane profesije u Hrvatskoj

- 68 područja profesionalnih djelatnosti koje su u RH regulirane profesije**

 - 18 područja profesionalnih djelatnosti se odnosi na inženjere različitih struka**
-

Regulirane profesije u Hrvatskoj - inženjeri

- inženjer geologije
 - inženjer rudarstva
 - inženjer naftnog rudarstva
 - revidenti
 - inženjer tehnologije prometa
 - inženjer drvne tehnologije
 - inženjer šumarstva
 - ovlašteni arhitekt
 - ovlašteni inženjer građevinarstva
 - ovlašteni inženjer elektrotehnike
 - ovlašteni inženjer strojarstva
 - inženjer gradilišta
 - voditelj radova
 - voditelj projekta
 - ovlašteni inženjer geodezije
 - sanitarni inženjer
 - inženjer medicinsko labaratorijske dijagnostike
 - inženjer medicinske radiologije
-

*Položaj hrvatskih inženjera na tržištu
EEP*

Što je EEP??

**Europski ekonomski prostor čine
države članice EU , Švicarska,
Norveška , Lichtenstein i Island**

Položaj hrvatskih inženjera na tržištu EEP

- **Hrvatski inženjeri imaju isti položaj i prava kao i inženjeri drugih država članica ili država EEP**

- Istovremeno se pojavila konkurenca na tržištu RH, državljanji EEP **dobili su slobodan pristup tržištu rada Hrvatske**

*Oblici prekograničnog pružanja
usluga na tržištu EEP*

Oblici pružanja usluga na tržištu EEP

■ **Privremeno ili povremeno**

■ **Trajni poslovni nastan**

Kada je obavljanje poslova privremeno i povremeno?

- onda kada se prekogranični posao obavlja u svojstvu izaslanog radnika

- tada je osoba i dalje zaposlenik tvrtke u RH koja obavlja poslove za naručitelja iz EEP ili obratno kada su u pitanju državljeni država EEP

Što je poslovni nastan?

- ❑ Poslovni nastan podrazumijeva **trajno obavljanje poslova** odnosno zapošljavanje u drugoj državi članici ili za državljane EEP u Hrvatskoj

- ❑ potrebno je provesti **postupak priznavanja kvalifikacija** prema utvrđenoj proceduri

*Pristup građevinskim inženjerima
tržištu usluga EEP*

Pristup jedinstvenom tržištu usluga u EEP

u pogledu slobode kretanja radnika postoje ograničenja

za slobodu pružanja usluga nema ograničenja

- Austrija i Njemačka mogu uvesti ograničenja za hrvatska trgovačka društva

Pristup inženjera tržištu usluga EEP

Koji je pravni okvir za pristupanje tržištu drugih država članica?

- Direktiva 2006/**123/EC** o pružanju usluga na unutarnjem tržištu, i direktiva 2013/55/EU
- Direktiva 2005/**36/EC** o priznavanju stručnih kvalifikacija
- Statut Hrvatske komore inženjera građevinarstva
- Pravilnik o priznavanju stranih stručnih kvalifikacija – **za strance**
- Ostali nacionalni akti RH usklađeni sa direktivama- **za strance**

Pristup inženjera tržištu usluga EEP

Koji su prvi koraci pristupanja tržištu usluga EU?

- 1. Donošenje odluke o načinu pružanja usluga**
 - **privremeno ili povremeno**
 - **osnivanje poslovnog nastana**

- 2. Provjera je li profesija kojom se želite baviti regulirana u drugoj državi članici EU-a**

Građevinska profesija nije regulirana u slijedećim državama:

Belgija
Danska -djelomično
Estonija-djelomično
Finska
Francuska
Luxemburg
Nizozemska
Norveška
Rumunjska
Švedska
Švicarska -djelomično

Što ako profesija nije regulirana?

- Profesija nije regulirana - nije potrebno priznavanje stručnih kvalifikacija
- pružanje usluga pod istim uvjetima kao i državlјani te države
- nije potrebno ishoditi potvrde o priznavanju od nadležnih tijela
- Preporuča se usporedbu kvalifikacija pri ENIC NARIC uredu - (National Academic Recognition Information Centres)www.enic-naric.net*

Što kada je profesija regulirana?

- **Regulirane profesije** su one u kojima se osoba ne može zaposliti samo s diplomom već postoje **dodatni uvjeti**
- Zadovoljenje dodatnih uvjeta utvrđuje se kroz postupak priznavanja stručnih kvalifikacija što je regulirano direktivom 2005/**36/EC**

Priznavanje stručnih kvalifikacija

Priznavanje stručnih kvalifikacija

Direktivom su razrađena tri sustava priznavanja stručnih kvalifikacija:

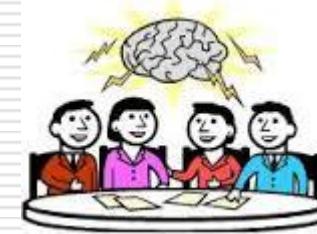
- automatsko priznavanje
- priznavanje na temelju radnoga iskustva
- opći sustav priznavanja

Priznavanje stručnih kvalifikacija

Postupak priznavanja stručnih kvalifikacija

svaka država članica EU zasebno propisuje:

- proceduru
- nadležna tijela
- uvjete za priznavanje stručnih kvalifikacija

Priznavanje stručnih kvalifikacija

Automatsko priznavanje:

arhitekti, doktori medicine, doktori dentalne medicine, primalje, medicinske sestre, magistri farmacije i veterinari

Za ove profesije EU je propisala minimalan sadržaj visokog obrazovanja i svi studijski programi za te profesije su usklađeni

Priznavanje na temelju radnog ili stručnog iskustva:

- ❑ moguće je za neke profesije koje definira svaka pojedina država članica
- ❑ uvjet za priznavanje na temelju iskustva jest to da je država omogućila takvo priznavanje i da osoba ima minimalan broj godina radnoga iskustva i druge uvjete

Priznavanje stručnih kvalifikacija

Opći sustav priznavanja

Najčešće se promjenjuje

Podrazumijeva da osoba ima:

- odgovarajuće obrazovanje
- dodatna znanja i vještine
- odgovarajuće radno iskustvo
- dodatne uvjete koje propisuje pojedina država

*Uvjeti obavljanja profesionalne
djelatnosti na tržištu EEP*

Uvjeti obavljanja profesionalne djelatnosti na tržištu EEP

Nadležno tijelo države članice dužno je **dopustiti pristup i bavljenje zanimanjem pod istim uvjetima** koji se primjenjuju na njezine državljane onim kandidatima koji imaju potvrdu o stručnosti ili dokaz o formalnim kvalifikacijama koje traži država članica.

Koje uvjete mora ispunjavati potvrda o stručnosti ili dokaz o formalnim kvalifikacijama?

- izdaje ih nadležno tijelo u državi članici imenovano u skladu sa zakonskim odredbama te države
- Potvrda jamči stupanj stručne kvalifikacije koji je najmanje jednak stupnju koji se traži u državi članici domaćinu

Uloga HKIG za usluge iz sektora graditeljstva

Uloga Hrvatske komore inženjera građevinarstva

HKIG je nadležno tijelo za priznavanje stručnih kvalifikacija, za regulirane profesije građevinske struke i to za:

- ovlaštene projektante
- nadzorne inženjere
- voditelje pojedinih radova
- inženjere gradilišta

Koji se postupak priznavanja primjenjuje?

- Na priznavanje stručne kvalifikacije za obavljanje regulirane profesije osoba **građevinske struke** primjenjuje se **opći sustav priznavanja**

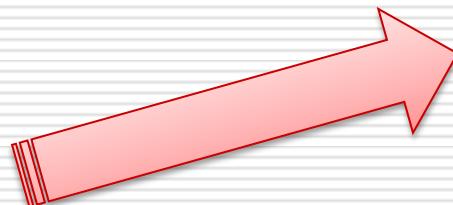

Uloga Hrvatske komore inženjera građevinarstva

HKIG izdaje ovlaštenja za obavljanje poslova regulirane profesije

- projektiranja i/ili
- stručnog nadzora građenja

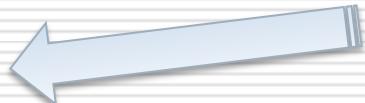
osobama građevinske struke iz zemalja EU za rad u Republici Hrvatskoj

HKIG izdaje potvrde o stručnoj kvalifikaciji za:

- ovlaštene projektante i nadzorne inženjere
- voditelje pojedinih radova
- inženjere gradilišta

koji će usluge pružati u državama Europske unije
(privremeno i povremenoj ili trajno)

Koji su postupci za dobivanje ovlaštenja kod privremenog i povremenog obavljanja poslova?

- nije potrebno tražiti priznavanje kvalifikacije
- daje se **Izjava** o obavljanju točno određenih poslova
- mogu se tražiti određene informacije i dokumentacija zbog provjere kvalifikacija
- za **strance** u Hrvatskoj rješenje HKIG zamjenjuje stručni ispit
- znanje hrvatskog jezika **za strance** za sada nije uvjet

Priznavanje stručnih kvalifikacija za trajno obavljanje poslova

Uvjeti za strance u Hrvatskoj

- Osoba treba kumulativno ispunjavati uvjete *iz članka 105. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima osim stavaka 4., 5., i 6.* koji se odnose na dokaze o
 - formalnom obrazovanju,
 - završenom vježbeničkom stažu
 - položenom stručnom ispitu.
 - Temeljem članka 106. istog Zakona ti **dokazi zamjenjuju se Rješenjem Komore o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije.**
 - Uvjete za hrvatske državljane propisuje država u kojoj namjeravaju trajno obavljati poslove (poslovni nastan)***
-

Koji je cilj postupka priznavanja stručnih kvalifikacija?

- Cilj postupka je utvrditi jesu li znanja i stručne vještine, odnosno formalna naobrazba i stručna sposobljenost kandidata usporedivi s uvjetima propisanim za obavljanje te profesije u državi domaćinu.
- Nakon priznavanja kvalifikacija stječe se pravo **korištenja akademskog (stručnog) naziva iz maticne države**
- Ukoliko je struka regulirana **obvezno je** prije korištenja stručnog naziva učlanjenje u strukovnu komoru te zemlje

Troškovi i naknade

- ❑ Odluku donosi nadležno tijelo svake pojedine države članice.
- ❑ Trošak naknade za priznavanje stručne kvalifikacije i provjere sposobnosti ne smije premašivati stvarni trošak pružene usluge
- ❑ Dodatni troškovi: trošak upisa u odgovarajuće registre te članarina ili naknada za ishođenje licence/ovlaštenja

*Zaštita prava pri ostvarivanju
pristupa jedinstvenom tržištu
EEP-a*

Zaštita prava

u slučaju odbijanja zahtjeva za priznavanje stručne kvalifikacije **žalba se ulaže u državi članici domaćinu** radi provjere da li je odluka u skladu s pravom EU

Radi zaštite prava mogu se kontaktirati slijedeća tijela:

- Citizens Signpost Service** (neovisni pravni stručnjaci)
- HKIG**
- SOLVIT** (on-line mreža za rješavanje problema)

Zaštita prava pri ostvarivanju pristupa tržištu EEP-a

Radi smanjivanja administrativnih i proceduralnih prepreka, uspostavljene su **kontaktne točke kao i elektroničke mreže za pristup informacijama**

Od trenutka ulaska u EU građani RH mogu koristiti mrežu **EURES**

European Job Mobility Portal

www.ec.europa.eu/eures

www.hzz.hr/

Austrija

Regulirana profesija	Ingenieurkonsulent Inženjer građevinarstva U Austriji postoji 60 različitih studijskih programa iz područja građevinarstva.	
Nadležno tijelo za priznavanje stručne kvalifikacije	Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten Federal Chamber of Architects and Chartered Engineering Consultants Karlgasse 9/1 1040 Wien Tel. +43 (0)15055807 fax: +43 (0)15053211 e-mail: office@arching.at www.arching.at	
Kontaktna točka za navedenu profesiju	Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft Stubenring 1 1010 Wien Kontakt: Irene Andrea Holzer Tel. +43 (0)1 71100-5613 fax: +43 (0)171100-2366 e-mail: andrea.holzer@bmwfg.gv.at www.bmwa.gv.at Radno vrijeme: pon-pet 9:00-11:30 h	
Prijava u slučaju osnivanja poslovnog nastana	Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten (za Beč, Donju Austriju i Gradišće) Karlgasse 9/1 1040 Wien Tel. +43 (0)1 505 17 81, +43 (0)1 505 17 81 – 70; (0)1 505 10 00 Radno vrijeme: pon-čet 8:00-17:00, pet: 8:00-13:00 www.wien.arching.at Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten (za Štajersku i Korušku) Schönaugasse 7/1 8010 Graz Tel. +43 (0)316 82 63 44, +43 (0)316 82 63 44-25 e-mail: office@ztkammer.at Radno vrijeme: pon, sri, pet 7:30-14:30 h, uto, čet 7:30-19:00 www.ztkammer.at Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten (za Gornju Austriju i Salzburg) Kaarstraße 2/II 4040 Linz Tel. +43 (0)732 73 83 94, +43 (0)732 73 83 94-4 www.arching-zt.at Radno vrijeme: pon-čet: 08:00-12:00 h / 13:00-16:00 h, pet: 08:00-12:00 h Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten (za Tirol i Vorarlberg) Rennweg 1 6020 Innsbruck +43 (0)512 58 83 35, +43 (0)512 58 83 35-6 www.kammerwest.at Radno vrijeme: pon-čet: 8:00-17:00 h, petak: 08:00-12:00 h	Priznavanje Po općem sustavu. Za obavljanje inženjerskih poslova potrebna je visokoškolska diploma (trajanje studija najmanje 3 godine), 3 godine prakse nakon školovanja, od toga 1 godina na gradilištu. Članstvo u komori Obavezno samo za projektante. Komora, među ostalim, organizira pripremne tečajeve, organizira osiguranje od odgovornosti, opskrbljuje knjižnicu i normoteku, pruža pravnu pomoć ovlaštenim inženjerima kad započinju djelatnost itd. Pružanje usluga prekogranično Izaslani radnici ne trebaju se prijavljivati nadležnom tijelu za privremeno i povremeno obavljanje usluga. Unutar jedne kalendarske godine vremenski period ograničen je na 90 radnih dana. Nakon toga obračunava se i plaća porez u nadležnoj poreznoj upravi. Pružatelj usluga dužan je primatelju usluge podastrijeti sljedeće podatke: 1. registar u kojem je registriran, matični broj, odnosno ekvivalent oznake identifikacije sadržane u tom registru; 2. naziv i adresu nadležnog tijela domicilne države; 3. podatke o profesionalnoj udruzi ili sličnom tijelu u kojem je davatelj usluga član; 4. naziv radnog mjesta ili potvrdu o sposobljenosti; 5. identifikacijski broj, OIB 6. policu osiguranja koja se odnosi na osiguranje od profesionalne odgovornosti.

HVALA NA PAŽNJI